IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 14.6.2016
COM(2016) 379 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

dwar l-appoġġ lill-prevenzjoni mir-radikalizzazzjoni li twassal għal estremiżmu vjolenti

Introduzzjoni

L-attakki terroristiċi li laqtu l-Ewropa dan l-aħħar reġgħu ħarġu fid-dieher il-ħtieġa urġenti li tiġi indirizzata r-radikalizzazzjoni li qed twassal għall-estremiżmu vjolenti u għat-terroriżmu. Ħafna mit-terroristi suspettati li kellhom x'jaqsmu ma' dawn l-attakki kienu ċittadini Ewropej, li twieldu u trabbew fi Stati Membri, li ġew radikalizzati u daru kontra ċ-ċittadini ħuthom biex jagħmlu l-atroċitajiet. Bħalma tenfasizza l-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà[1], parti kbira mill-ġlieda kontra t-terroriżmu hija l-prevenzjoni mir-radikalizzazzjoni.

Il-miżuri kontra r-radikalizzazzjoni jitfasslu u jitwettqu l-aktar fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali, u primarjament huma fil-kompetenza tal-Istati Membri. Għalhekk l-atturi lokali għandhom l-aktar ċans li jipprevenu u jintebħu bir-radikalizzazzjoni fi żmien qasir u fit-tul. Fl-istess waqt iżda, l-UE trid tkun spalla importanti mhux biss għax l-isfidi li qed ikollhom l-Istati Membri għandhom natura simili, iżda anki għax id-daqs u n-nisġa tal-problema jeħtieġu l-koperazzjoni, l-għaqda, il-finanzjament u l-iskambju tal-aqwa prattiki fil-livell tal-Unjoni.

L-UE ilha aktar minn għaxar snin twieżen lill-Istati Membri f'dan il-qasam. Fl-2005[2], l-istrateġija tal-UE kontra t-terroriżmu tidentifika l-prevenzjoni bħala wieħed mill-erba' pilastri tal-azzjoni tagħha; u fl-2014[3], il-Kummissjoni adottat komunikazzjoni speċifika biex tidentifika l-prijoritajiet għal aktar azzjonijiet. L-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà ta' April 2015 tixħet il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni vjolenti f'kuntest usa' tal-politika. Wara s-sejħiet tal-Kunsill Ewropew tat-12 ta' Frar 2015[4], tal-Parlament Ewropew[5], tal-Kunsill tal-Affarijiet Barranin tad-9 ta' Frar 2015[6] u tal-Kunsill tal-Ġustizzja u tal-Affarijiet Interni tal-20 ta' Novembru 2015[7] u tal-24 ta' Marzu 2016[8], il-Kummissjoni pproponiet aktar azzjonijiet fil-Komunikazzjoni tagħha tal-20 ta' April 2016[9] biex tkompli tappoġġa l-politiki nazzjonali tal-Istati Membri li jindirizzaw ir-radikalizzazzjoni permezz ta' strutturi aħjar għall-koordinazzjoni tal-UE, użu ta' netwerks mifruxa mal-UE kollha, użu aħjar tal-fondi, u

[1] L-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà, COM(2015) 185 tat-28 ta' April 2015.
[2] L-Istrateġija tal-UE Kontra t-Terroriżmu, tat-30 ta' Novembru 2005, http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=MT&f=ST%2014469%202005%20REV%204
[3] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Prevenzjoni tar-Radikalizzazzjoni għat-Terroriżmu u l-Estremiżmu Vjolenti: It-tisħiħ tar-reazzjoni tal-UE, COM(2013) 941 final tal-15 ta' Jannar 2014.
[4] Laqgħa informali tal-Kapijiet ta' Stat u ta' Gvern, Brussell, it-12 ta' Frar 2015 – Dikjarazzjoni mill-membri tal-Kunsill Ewropew, http://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2015/02/150212-european-council-statement-fight-against-terrorism/
[5] Ir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Novembru 2015 dwar il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni u tar-reklutaġġ ta' ċittadini Ewropej minn organizzazzjonijiet terroristiċi (2015/2063(INI)), http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+PE-551.967+01+DOC+PDF+V0//MT; ara wkoll ir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Jannar 2016 dwar ir-rwol tad-djalogu interkulturali, id-diversità kulturali u l-edukazzjoni fil-promozzjoni tal-valuri fundamentali tal-UE, http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2016-0005+0+DOC+PDF+V0//MT
[6] Il-konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu tad-9 ta' Frar 2015, http://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2015/02/150209-council-conclusions-counter-terrorism/
[7] Il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-UE u tal-Istati Membri mlaqqgħin fi ħdan il-Kunsill dwar il-Ġlieda kontra t-Terroriżmu tal-20 ta' Novembru 2015, http://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2015/11/20-jha-conclusions-counter-terrorism/
[8] Dikjarazzjoni konġunta tal-Ministri tal-UE għall-Ġustizzja u l-Affarijiet Interni u tar-rappreżentanti tal-istituzzjonijiet tal-UE dwar l-attakki terroristiċi fi Brussell tat-22 ta' Marzu 2016, http://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2016/03/24-statement-on-terrorist-attacks-in-brussels-on-22-march/
[9] Għal azzjoni fuq l-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà biex jiġi miġġieled it-terroriżmu u titwitta t-triq għal Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina, COM(2016) 230 final.

proġetti fuq skala Ewropea. Din l-aħħar komunikazzjoni tikkumplimenta wkoll il-Pjan ta' Azzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti għall-prevenzjoni mill-estremiżmu vjolenti li ġie ppreżentat f'Jannar tal-2016[10].

Ir-radikalizzazzjoni vjolenti mhix xi fenomenu ġdid; iżda l-mod kif ġiet manifestata dan l-aħħar, id-daqs tagħha u l-użu ta' għodod ġodda tal-komunikazzjoni joħolqu sfidi ġodda li jeħtieġu approċċ li jindirizza kemm l-implikazzjonijiet immedjati tar-radikalizzazzjoni fejn tidħol is-sigurtà u anki l-kawżi ewlenin, u dan irid jinvolvi l-atturi rilevanti kollha fis-soċjetà.

Din il-Komunikazzjoni tindirizza il-kontribut tal-UE biex tappoġġa lill-Istati Membri fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni li twassal għall-estremiżmu vjolenti fl-għamla ta' terroriżmu. Din l-isfida multidimensjonali u kumplessa tista' tingħeleb biss b'taħlita ta' azzjonijiet fost bosta oqsma tal-politika u li jgħaqqdu lill-awtoritajiet kompetenti flimkien u lill-awturi tas-soċjetà u tal-komunità f'kull livell – lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropew. Din il-Komunikazzjoni tiffoka fuq kif il-ħidma fil-livell tal-UE tista' tappoġġa lill-Istati Membri biex jegħlbu din l-isfida f'seba' oqsma speċifiċi: (i) l-appoġġ għar-riċerka, il-ġbir tal-evidenza, il-monitoraġġ u t-tiswir tan-netwerks; (ii) il-ġlieda kontra l-propoganda terroristika u d-diskors ta' mibegħda fuq l-internet; (iii) it-trattament tar-Radikalizzazzjoni fil-ħabs; (iv) il-promozzjoni tal-edukazzjoni inklużiva u l-valuri komuni tal-UE; (v) il-promozzjoni ta' soċjetà inklużiva, miftuħa u reżiljenti u l-kuntatt maż-żgħażagħ; (vi) id-dimensjoni tas-sigurtà fit-trattament tar-radikalizzazzjoni; u (vii) id-dimensjoni internazzjonali.

1. Ir-radikalizzazzjoni vjolenti: fenomenu kumpless li jeħtieġ għarfien profond u rispons multidimensjonali

- *Fenomenu li qed jevolvi u jsir aktar kumpless*

L-UE ilha s-snin titħabat kontra diversi forom ta' terroriżmu, l-aktar dak ibbażat fuq ideoloġiji politiċi estremi. Dawn jibqgħu uġigħ ta' ras kbir għall-UE, u jidher li dejjem aktar se jwasslu għall-estremiżmu vjolenti fl-għamla ta' terroriżmu. Iżda dak li xpruna l-atti terroristiċi ta' dan l-aħħar fl-Ewropa hu differenti u aktar kumpless mill-fenomeni tar-radikalizzazzjoni preċedenti. Fi żmienna r-radikalizzazzjoni għandha diversi kawżi, tistrieħ fuq tattiċi differenti tar-reklutaġġ u tal-komunikazzjoni, u hi kkaratterizzata minn miri globalizzati u li jiċċaqilqu fl-Ewropa u barra minnha. Din tinfirex f'bosta kuntesti urbani u periurbani, u tinbet u titnebbaħ minn ideoloġiji li jinċitaw il-vjolenza mmirata fuq vittmi ġodda fosthom in-nisa u t-tfal żgħar minn ambjenti soċjali differenti. Barra minn hekk, ir-radikalizzazzjoni vjolenti hi kwistjoni kumplessa li tiddependi fuq tagħqida sħiħa ta' fatturi ta' inċentiv u ta' deterrent. Ma jeżistix xi fattur waħdieni li qed joħloqha u lanqas ma teżisti xi kawża jew rotta waħda żgura, iżda ħafna drabi ġejja minn taħlita ta' fatturi differenti.

Dak li jixpruna r-radikalizzazzjoni jaf ikollu sens qawwi ta' aljenazzjoni kulturali jew personali, inġustizzja jew umiljazzjoni perċepiti u msaħħin mill-marġinalizzazzjoni soċjali, il-ksenofobija u d-diskriminazzjoni, possibbiltajiet limitati ta' edukazzjoni jew impjieg, il-kriminalità, fatturi politiċi kif ukoll id-dimensjoni ideoloġika u reliġjuża, rabtiet familjari dgħajfin, trawma personali u problemi psikoloġiċi oħrajn. Dawn il-fatturi jista' jisfruttahom min ikun qed jirrekluta biex jattira persuni vulnerabbli u mweġġgħin permezz tal-manipulazzjoni, jew għall-kuntrarju dawn il-fatturi jistgħu jibqgħu jissaħħu bl-awtoiżolament.

[10] https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/en/plan-action-prevent-violent-extremism

Il-midja soċjali tipprovdi l-konnettività, il-parteċipazzjoni virtwali u t-tixrid tal-kelma fost l-estremisti tal-istess fehma Barra minn hekk, il-professjonisti u l-akkademiċi nnutaw li f'ċertu ċirkustanzi, il-proċess tar-radikalizzazzjoni jista' jseħħ f'mument li kulma jmur qed jiqsar. Hu stmat li madwar 4,000 ċittadin tal-UE ngħaqdu mal-organizzazzjonijiet terroristiċi fil-pajjiżi tal-kunflitt bħas-Sirja u l-Iraq.

Dawn l-attakki terroristiċi li għadhom kemm seħħew xeħtu l-attenzjoni fuq l-estremiżmu Iżlamiku. Il-fatturi ideoloġiċi u reliġjużi huma biss wieħed mill-fatturi possibbli tar-radikalizzazzjoni. Dawk li jirreklutaw u jippridkaw l-estremiżmu għandhom il-ħila jisfruttaw lill-imweġġgħin u jabbużaw min-narrattivi u s-simboli reliġjużi biex jiġġustifikaw l-atti ta' vjolenza. Fl-istess waqt ir-reliġjon tista' taqdi rwol importanti fil-prevenzjoni jew fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni: din tgħaqqad il-komunitajiet, isseddaq is-sens ta' appartenenza u lin-nies tgħinhom jaqbdu t-triq it-tajba.

- *Appoġġ għar-riċerka, il-ġbir tal-evidenza, il-monitoraġġ u t-tiswir tan-netwerks*

Ir-riċerka tal-UE pprovdiet riżultati komparattivi siewja fuq il-proċessi tar-radikalizzazzjoni u tad-deradikalizzazzjoni fost iż-żgħażagħ u fuq il-kuntest soċjali kumpless u li jevolvi, li joħolqu r-reliġjonijiet, il-multikulturaliżmu u l-estremiżmu politiku f'bosta Stati Membri. Ir-riċerka ġġenerat u għandha tissokta tiġġenera għodod konkreti u analiżi politika li jitħaddmu direttament mill-prattikanti tas-sigurtà tal-Istati Membri u minn dawk li jfasslu l-politika. Iżda l-aktar attakki terroristiċi riċenti li twettqu fl-Ewropa juru xejriet ġodda fil-proċess tar-radikalizzazzjoni li jeħtieġu aktar stħarriġ.

Permezz tas-Seba' Programm Qafas għar-Riċerka u l-Iżvilupp Teknoloġiku (FP7)[11] tnidew bosta proġetti dwar ir-radikalizzazzjoni. Dawn il-proġetti kellhom il-għan li jagħrfu aħjar il-fatturi sottostanti tar-radikalizzazzjoni, kif ukoll il-metodoloġiji biex jivvalutaw l-effettività tal-miżuri li jindirizzaw dawn il-fatturi.

Biex tkompli tixxejjen id-differenza bejn l-akkademja u l-prattikanti tas-sigurtà f'dan il-qasam, il-Kummissjoni inkludiet ir-riċerka dwar ir-radikalizzazzjoni u dwar l-inklużjoni fost it-temi tal-programm Orizzont 2020[12]. Għaddejja wkoll riċerka importanti dwar id-diversità reliġjuża fl-Ewropa[13]. L-evidenza ġdida li joħorġu biha dawn il-proġetti se ssaħħaħ il-kapaċità tal-Istati Membri biex jorqmu l-approċċi politiċi eżistenti u jiżviluppaw politiki u prattiki ġodda.

Fost prijoritajiet oħrajn tar-riċerka hemm li: jiġu sistematizzati l-għarfien u l-ħila esperta disponibbli biex iwieżnu t-teħid ta' deċiżjonijiet strateġiċi; tissaħħaħ il-ħidma interdixxiplinarja fuq il-post fejn jidħlu r-reklutaġġ, is-soċjalizzazzjoni u t-tekniki tat-terroristi; jintuża ammont kbir ta' dejta biex issir analiżi tal-informazzjoni relatata mal-prattiki

---

[11] Il-proġetti tal-FP7 dwar is-sigurtà: www.safire-project.eu; www.impacteurope.eu; www.fp7-prime.eu/project; http://voxpol.eu/. Il-proġetti tal-FP7 dwar ix-xjenzi soċjali u l-istudji umanistiċi: "Religious Diversity and Secular Models in Europe-Innovative approaches to Law and Policy" (Id-diversità reliġjuża u l-mudelli sekulari fl-approċċi innovattivi tal-Ewropa għal-liġi u għall-politika); "Finding a place for Islam in Europe" (Biex l-Iżlam isib postu fl-Ewropa); "Combating inequalities through innovative social practices of, and for, young people in cities across Europe" (Nitħabtu kontra l-inugwaljanzi permezz ta' prattiki soċjali innovattivi miż-żgħażagħ u għaż-żgħażagħ madwar il-bliet Ewropej).

[12] Hemm EUR 8,5 miljun maħsuba biex jiġi żviluppat approċċ komprensiv għar-radikalizzazzjoni vjolenti fl-UE mill-fehim bikri sat-titjib fil-protezzjoni, u hemm EUR 5 miljun għax-xejriet tar-radikalizzazzjoni kontemporanja u għall-implikazzjonijiet tagħhom fuq l-Ewropa.

[13] Hemm EUR 2,5 miljun maħsuba għad-diversità reliġjuża fl-Ewropa – fl-imgħoddi, fi żmienna u fil-ġejjieni.

tal-komunikazzjoni tar-radikalizzazzjoni vjolenti; jittejbu r-rabtiet eżistenti bejn l-akkademja fosthom ir-riċerkaturi minn barra l-UE, dawk li jfasslu l-politika u partijiet konċernati oħra; u issir ir-riċerka u tingħata edukazzjoni dwar il-lingwi, il-kulturi, ir-reliġjonijiet u l-ideoloġiji.

Iċ-Ċentru ta' Eċċellenza tan-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni:

Iċ-Ċentru ta' Eċċellenza tan-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni (RAN) hu ċ-ċentru u l-pjattaforma Ewropej fejn tinqasam l-esperjenzi, jinġabar l-għarfien, jingħarfu l-aqwa prattiki u jittieħdu inizjattivi ġodda fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni. Dan jinvolvi bosta atturi differenti (fosthom psikologi, edukaturi, assistenti soċjali, mexxejja komunitarji u NGOs flimkien ma' uffiċjali tal-pulizija, gwardjani tal-ħabs u tal-probazzjoni, u rappreżentanti minn Ministeri u amministrazzjonijiet differenti) fl-oqsma rilevanti kollha li jvarjaw mit-titjib tar-reżistenza kontra l-propoganda estremista fuq l-internet, sar-radikalizzazzjoni fil-ħabs u fl-ambjent edukattiv b'enfasi partikolari fuq iż-żgħażagħ. Ir-RAN jitqies netwerk tan-netwerks u koperazzjoni fost netwerks rilevanti oħrajn, filwaqt li ċ-Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN jgħin fil-ġbir tal-ħila esperta rilevanti u jgħaqqad inizjattivi li jsaħħu lil xulxin f'oqsma ta' politika differenti. Għaċ-Ċentru ta' Eċċellenza tan-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni, il-Kummissjoni allokat sa EUR 25 miljun għal erba' snin biex dan jipprovdi appoġġ speċifiku għal partijiet konċernati fl-Istati Membri biex ifasslu strateġiji komprensivi tal-prevenzjoni, iwaqqfu oqfsa ta' diversi aġenziji u netwerks, u jimplimentaw proġetti konkreti. Fl-aħħar nett, iċ-Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN qed jimmeppja l-aħħar sejbiet tar-riċerka li huma rilevanti direttament għall-ħidma konkreta tal-prattikanti u tal-awtoritajiet fi ħdan id-diversi gruppi ta' ħidma tar-RAN.

Azzjonijiet ewlenin:

- ✓ *Jitwaqqaf Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN li jipprovdi appoġġ lill-Istati Membri biex ifasslu u jimplimentaw ħidma effettiva għall-prevenzjoni, jipprovdi linji gwida u manwali biex jissawru strutturi ta' diversi aġenziji, joħloq pjattaforma għall-iskambju tal-esperjenzi u l-aqwa prattiki u jissokta l-immeppjar tar-riċerka dwar ir-radikalizzazzjoni.*
- ✓ *Jitwaqqfu repożitorju ta' strateġiji għall-prevenzjoni fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali, netwerks tal-prattikanti, u punti tal-kuntatt nazzjonali/reġjonali fl-Istati Membri.*
- ✓ *Permezz tal-programm Orizzont 2020, tiġi mobilizzata r-riċerka dwar il-kawżi kumplessi tar-radikalizzazzjoni vjolenti, biex jinħolqu għodod konkreti għal interventi ta' politika infurmati aħjar.*

2. Il-ġlieda kontra l-propoganda terroristika u d-diskors ta' mibegħda fuq l-internet: nitħabtu kontra t-theddid, insaħħu l-imħuħ kritiċi u nħeġġu l-impenn tas-soċjetà ċivili.

Kulma jmur, it-terroristi qed jabbużaw dejjem aktar mill-internet għall-finijiet tagħhom. Fi żmienna, xi gruppi tat-terroristi qed jallokaw għadd ġmielu ta' riżorsi biex jipproduċu volumi kbar ta' materjal terroristiku sofistikat, bħal ngħidu aħna theddid, manwali tat-taħriġ, pariri prattiċi dwar kif wieħed jista' jikseb u jimporta l-armi, dwar kif jinħadmu l-bombi, kif jintgħażlu l-miri u kif isiru l-pjanijiet u l-attakki. Dawn joħorġu filmati ta' attakki li rnexxew, tortura u eżekuzzjoni ta' vittmi, u jxerrdu l-messaġġi tagħhom ta' appoġġ u inkoraġġiment għal attakki terroristiċi u atti oħra ta' vjolenza permezz ta' kanali kriptati sofistikati. Lil dawk li jirreklutaw, l-internet jipprovdilhom aktar opportunitajiet biex jitħalltu ma' persuni li

b'mezzi konvenzjonali ma setgħu qatt jintlaħqu. L-interazzjonijiet fuq l-internet mal-individwi tal-istess fehma jistgħu jieħdu l-post ta' komunità fiżika u joħolqu ambjent soċjali fuq l-internet li jaċċetta l-imġiba devjanti u l-vjolenza. Filwaqt li waħdu, dan il-materjal fuq l-internet mhux neċessarjament qed jirradikalizza lin-nies, jidher li dan qed jgħin biex il-proċess tar-radikalizzazzjoni jitħaffef. L-interazzjoni mal-oħrajn fuq il-kanali tal-internet qed trawwem sens ta' appartenenza u kawża komuni.

Għaldaqstant biex jiġu indirizzati l-kawżi ewlenin tal-estremiżmu hemm bżonn li tittieħed azzjoni li tindirizza ż-żieda fid-diskors ta' mibegħda u t-tixrid tal-materjal estremist u terroristiku fuq l-internet. Hemm bżonn ukoll li jittieħdu l-miżuri li jsaħħu r-reżiljenza tal-individwi kontra din il-propaganda.

- *Issir ħidma mal-industrija u mas-soċjetà ċivili*

F'Diċembru tal-2015, l-UE waqqfet il-Forum tal-UE dwar l-Internet li jiġbor flimkien lill-industrija, lill-Istati Membri, lis-sħab fl-infurzar tal-liġi u lis-sħab tas-soċjetà ċivili biex jesplora kif jistgħu jiġu indirizzati l-isfidi tal-propaganda terroristika u estremista fuq l-internet permezz ta' koperazzjoni volontarja msaħħa, filwaqt li jitħarsu d-drittijiet fundamentali bħal-libertà tal-espressjoni.

Fejn jidħol il-kontenut terroristiku fuq l-internet, bħalissa l-isforzi qed jiffukaw fuq żewġ oqsma, jiġifieri li: minn naħa ssir restrizzjoni tal-aċċessibbiltà għall-materjal terroristiku, u min-naħa l-oħra s-sħab tas-soċjetà ċivili jingħataw is-setgħa biex jitħabtu kontra l-propoganda estremista vjolenti b'narrattivi pożittivi. L-Unità ta' Indikazzjoni tal-Kontenut fuq l-Internet (EU IRU) tal-Europol taqdi rwol kruċjali fl-appoġġ tal-ewwel għan. Din tgħin biex jinkixef il-kontenut terroristiku fuq l-internet, u tgħarraf lill-kumpanija bil-materjal li tkun qed tilqa' fuq is-sit web tagħha, u li jkun meqjus li qed jikser it-termini u l-kundizzjonijiet tal-kumpanija. Fl-aħħar mill-aħħar, sta għall-kumpannija biex tiddeċiedi li tneħħi l-materjal. Iċ-Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN u l-grupp ta' ħidma tiegħu għal "Komunikazzjoni u Narrattivi" se jkomplu jibnu fuq l-esperjenza li nkisbet bil-ħidma mas-sħab tas-soċjetà ċivili fuq it-tieni għan, u jdawluhom fuq il-ħolqien ta' narrattivi alternattivi u kontranarrattivi[14].

Il-Kummissjoni, il-Europol, l-Istati Membri, is-soċjetà ċivili u l-industrija qed jaħdmu fuq ġabra ta' azzjonijiet immirati li se jiġu mnedija fix-xhur li ġejjin.. Fosthom hemm Pjattaforma Konġunta ta' Indikazzjonijiet li se twaqqaf l-industrija tal-internet, id f'id ma' bosta partijiet konċernati. L-għan hu li jissaħħaħ il-proċess tal-indikazzjonijiet u li jkun evitat li l-materjal imneħħi jerġa' jittella' fuq pjattaformi oħrajn. Barra minn hekk, permezz ta' Programm ta' Għoti tas-Setgħa lis-Soċjetà Ċivili madwar l-UE kollha, ikkoordinat miċ-Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN flimkien mal-industrija u s-sħab tas-soċjetà ċivili fl-Istati Membri, se jingħataw taħriġ u appoġġ tekniku u se ssir analiżi tal-effikaċja tal-kampanji kontra n-narrattivi. F'dan kollu, il-vittmi tat-terroriżmu iżda anki l-mexxejja u l-komunitajiet reliġjużi qegħdin f'pożizzjoni tajba biex jipprovdu alternattivi u kontromessaġġi. L-implimentazzjoni tal-inizjattivi differenti permezz tal-Forum tal-UE dwar l-Internet se jkollha l-appoġġ ta' riċerka mmirata fuq l-użu tal-internet mit-terroristi.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni flimkien ma' Facebook, Twitter, YouTube u l-Microsoft stabbilew Kodiċi ta' Kondotta dwar id-diskors illegali ta' mibegħda onlajn[15]. F'konformità

[14] http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers/docs/issue_paper_cn_oct2015_en.pdf
[15] http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1937_mt.htm

mad-Dikjarazzjoni konġunta maħruġa fl-24 ta' Marzu 2016 waqt il-laqgħa straordinarja tal-Kunsill tal-Ministri tal-Ġustizzja u tal-Affarijiet Interni, dan se jiżgura li l-kumpaniji tal-IT jirrevedu malajr u b'mod effettiv id-diskors ta' mibegħda li jikser il-liġi tal-UE trasposta fil-liġijiet nazzjonali, u meta jkun meħtieġ, li jneħħuh[16] u se jiżgura wkoll li s-soċjetà ċivili u l-awtoritajiet tal-Istati Membri jsibuha eħfef biex jirrappurtaw xi kontenut illegali. Il-ħidma se tiffoka wkoll biex tiġi promossa t-trasparenza fl-applikazzjoni tal-proċeduri ta' avviż u tneħħija u biex jitħeġġu n-narrattivi alternattivi u l-kontronarrattivi.

L-inizjattivi li qed jittieħdu bħalissa dwar id-diskors ta' mibegħda, bħall-Moviment Le għad-Diskors ta' Mibegħda, bl-appoġġ tal-Kunsill tal-Ewropa, u inizjattivi oħrajn fil-livell lokali huma kruċjali biex issir promozzjoni tal-ugwaljanza u jkun hemm prevenzjoni mir-razziżmu u mir-radikalizzazzjoni. Il-Kummissjoni se tappoġġa lis-soċjetà ċivili biex tissorvelja u tnaqqas l-attrazzjoni u l-impatt tad-diskors ta' mibegħda permezz tal-Programm tad-Drittijiet, l-Ugwaljanza u ċ-Ċittadinanza[17].

Il-Kummissjoni se tkompli tiffinanzja lill-Grupp Konsultattiv għall-Komunikazzjoni Strateġika/Netwerk tal-Komunikazzjoni Strateġika. L-għarfien espert li ssawwar bil-proġett hu disponibbli għall-Istati Membri, għas-soċjetà ċivili u għall-istituzzjonijiet tal-UE biex jiżviluppaw il-qafas ta' politika, il-kampanji komunikattivi jew l-inizjattivi individwali u jaraw li jkunu adattati. Minbarra li jifirxu netwerk għall-kondiviżjoni u għall-iskambju tal-aqwa prattiki, il-proġetti jipprovdu appoġġ prattiku u pariri li jistgħu jiffaċilitaw l-iżvilupp ta' kontronarrattivi effettivi.

- *Isir aġġornament tal-leġiżlazzjoni*

Id-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviżiva (AVMSD)[18] diġà teżiġi li l-Istati Membri jiżguraw li s-servizzi tal-midja awdjoviżiva – bħax-xandiriet televiżivi u s-servizzi ta' vidjows fuq talba ma jkunx fihom xi inċitament għall-mibegħda bbażata fuq ir-razza, is-sess, ir-reliġjon jew in-nazzjonalità. Billi d-diskors ta' mibegħda fuq il-pjattaformi għall-iskambji tal-vidjos ta lok dejjem aktar għal tħassib, fil-proposta tagħha għal reviżjoni tad-Direttiva[19], il-Kummissjoni timmira li tiżgura li l-pjattaformi għall-iskambju tal-vidjos ikunu meħtieġa jieħdu l-miżuri xierqa biex iħarsu liċ-ċittadini mill-inċitament għall-vjolenza jew għall-mibegħda. Pereżempju fost dawn il-miżuri hemm ir-rappurtar u l-immarkar. Il-proposta tipprevedi li l-Kodiċijiet ta' Kondotta li tiżviluppa l-industrija jiġu ppreżentati lill-Kummissjoni, li l-Grupp ta' Regolaturi Ewropej għas-Servizzi tal-Midja Awdjoviżiva jista' jintalab jagħti opinjoni dwar dawn il-kodiċijiet, u li r-regolaturi awdjoviżivi nazzjonali għandhom is-setgħa li jinfurzawhom. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tevalwa b'mod regolari l-effettività tal-miżuri awtoregolatorji bil-ħsieb li tappoġġahom meta meħtieġ, inkluż billi jinħolqu l-oqfsa xierqa li jipprovdu ċ-ċertezza legali meta meħtieġ. Il-Kummissjoni se tinnegozja wkoll Alleanza ġdida biex tħares aħjar lit-tfal fuq l-internet[20], bħala parti mill-

[16] Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/913/ĠAI dwar il-ġlieda kontra r-razziżmu u l-ksenofobija permezz tal-liġi kriminali.

[17] Il-Programm tad-Drittijiet, l-Ugwaljanza u ċ-Ċittadinanza – il-Pjan ta' Ħidma għall-2016, http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/files/rec_awp_2016/rec_awp_2016_annex_en.pdf

[18] Id-Direttiva 2010/13/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Marzu 2010 dwar il-koordinazzjoni ta' ċertu dispożizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar il-forniment ta' servizzi tal-media awdjoviżiva.

[19] Il-proposta għal emenda tad-Direttiva 2010/13/UE dwar is-Servizzi tal-Media Awdjoviżiva SWD(2016) 168.

[20] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-broker-new-alliance-better-protect-minors-online

isforzi tagħha biex tinkoraġġixxi lill-industrija tiżviluppa kodiċijiet ta' kondotta li jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-aġġornament propost tar-regoli tal-UE għall-qasam awdjoviżiv.

- *Jitwieżen il-litteriżmu medjatiku*

Bl-Infrastruttura tas-Servizz Diġitali għal Internet Aktar Sikur iffinanzjata bil-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, iċ-Ċentri Nazzjonali għal Internet Aktar Sikur jistgħu iqajmu kuxjenza fost it-tfal, il-ġenituri u l-għalliema, dwar ir-riskji li t-tfal jaf ikollhom fuq l-internet, u jistgħu jagħtuhom is-setgħa ħalli jegħlbu dawn ir-riskji. Uħud miċ-Ċentri għal Internet Aktar Sikur wiegħbu l-kwistjoni emerġenti dwar ir-radikalizzazzjoni fuq l-internet, li teħtieġ aktar għarfien espert biex jittrattawha kif jixraq. Ngħidu aħna, iċ-Ċentru tar-Renju Unit għal Internet Aktar Sikur ħareġ gwida dwar kif nistgħu nħarsu lit-tfal mill-estremiżmu fuq l-internet. Fl-Awstrija, iċ-Ċentru għal Internet Aktar Sikur qed jaħdem fuq strateġija li tittratta r-radikalizzazzjoni fuq l-internet, b'kollaborazzjoni ma' organizzazzjonijiet speċjalizzati. u ċ-Ċentru Żvediż għal Internet Aktar Sikur ħoloq materjal edukattiv maħsub biex isaħħaħ il-kapaċitajiet adoloxxenti ħalli ma jitqarrqux bil-propoganda.

Azzjonijiet ewlenin:

- ✓ *Bil-Forum tal-UE dwar l-Internet: tinħoloq Pjattaforma Konġunta ta' Indikazzjonijiet biex titjieb il-ħeffa u l-effettività tal-proċess tal-indikazzjonijiet u biex jitwaqqaf programm ta' għoti tas-setgħa lis-soċjetà ċivili biex jiżdiedu sew it-taħriġ u l-appoġġ lis-sħab tas-soċjetà ċivili ħalli jiżdied il-volum ta' narrattivi alternattivi pożittivi u effettivi li jittellgħu fuq l-internet.*
- ✓ *Iċ-Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN biex jipprovdi pjattaforma għall-iskambju tal-esperjenzi u l-aqwa prattiki ħalli jittejbu l-litteriżmu medjatiku u l-ħsieb kritiku fuq l-internet, u tiġi żviluppata kampanja madwar l-UE bil-għan li tissaħħaħ ir-reżiljenza kontra r-radikalizzazzjoni fuq l-internet ħalli tipprovdi narrattivi alternattivi jew azzjonijiet alternattivi (l-hekk imsejħa "Exit Hate campaign").*
- ✓ *Il-Kummissjoni u l-kumpaniji tal-IT rilevanti biex iżommu għajnejhom miftuħa fuq l-impenji pubbliċi fil-kodiċi ta' kondotta kontra d-diskors illegali ta' mibegħda fuq l-internet, fosthom fuq l-impatt tagħhom. Trasparenza aħjar fl-applikazzjoni tal-proċeduri ta' avviż u tneħħija.*

3. Naqtgħu ċ-ċiklu: nindirizzaw ir-radikalizzazzjoni fil-ħabs

Il-Kummissjoni Ewropea diġà qed tappoġġa lill-Istati Membri fl-isforzi tagħhom biex jipprevenu u jiġġieldu r-radikalizzazzjoni fil-ħabs, għax qabelxejn din hija kompetenza tagħhom. F'konformità mal-Konklużjonijiet tal-Kunsill tal-2015 dwar ir-rispons tal-ġustizzja kriminali għar-radikalizzazzjoni[21], il-Eurojust qed jissorvelja l-iżviluppi u x-xejriet fejn jidħol il-qafas leġiżlattiv applikabbli u l-ġurisprudenza rilevanti fl-Istati Membri dwar it-terroriżmu u r-radikalizzazzjoni vjolenti, inkluż l-użu ta alternattivi għall-prosekuzzjoni u d-detenzjoni biex dawk li jfasslu l-politika jkunu infurmati u l-iżvilupp ta' inizjattivi futuri jsir b'mod infurmat. Fost l-oħrajn dan isir permezz tal-Moniter tal-Kundanni Kontra t-Terroriżmu u permezz tal-laqgħat tattiċi tal-Eurojust dwar it-terroriżmu. Barra minn hekk, fl-2015 u fl-2016

[21] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u tal-Istati Membri mlaqqgħin fi ħdan il-Kunsill dwar it-titjib tar-reazzjoni tal-ġustizzja kriminali għar-radikalizzazzjoni li twassal għat-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti, http://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2015/11/20-conclusions-radicalisation/

il-Kummissjoni pprovdiet EUR 8 miljun biex jiġu implimentati l-konklużjonijiet tal-Kunsill, finanzjament għall-iżvilupp ta' programmi tar-riabilitazzjoni u tad-deradikalizzazzjoni fil-ħabs u barra minnu, għodod għall-valutazzjonijiet tar-riskju u taħriġ lill-professjonisti.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni qed taħdem mal-Konfederazzjoni Ewropea tal-Probazzjoni u mal-Organizzazzjoni Ewropea tal-Ħabsijiet u s-Servizzi Korrettivi (il-EuroPris), it-tnejn iffinanzjati b'għotjiet operattivi permezz tal-Programm Ġustizzja, biex tinvolvihom f'taħriġ speċifiku tal-persunal tal-ħabs u tal-probazzjoni. Il-Kummissjoni qed taħdem mill-qrib ukoll man-Netwerk Ewropew tat-Taħriġ Ġudizzjarju u bħalissa qed tiffinanzja programm tat-taħriġ għall-imħallfin u għall-prosekuturi dwar ir-radikalizzazzjoni ħalli jkollhom l-għarfien u l-ħiliet meħtieġa biex jittrattaw ma' persuni radikalizzati, u biex ċertu għodod u metodoloġiji tal-valutazzjoni tar-riskju jsiru disponibbli biex jiġi stabbilit il-livell ta' theddida li joħolqu l-persuni suspettati b'reati terroristiċi. Hu importanti wkoll li teħfief il-kondiviżjoni tal-aqwa prattiki fost l-Istati Membri fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni fil-ħabs.

L-attivitajiet taċ-Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN se jibqgħu jkopru r-radikalizzazzjoni fil-ħabs, l-aktar bil-grupp ta' ħidma tiegħu għall-ħabs u l-probazzjoni, li matulhom il-prattikanti lokali jistgħu jaqsmu l-aqwa prattiki, jagħtu rakkomandazzjonijiet, u jiżviluppaw jew jirrevedu l-linji gwida u l-manwali dwar l-implimentazzjoni ta' mekkaniżmi u programmi biex tiġi evitata u miġġielda r-radikalizzazzjoni fil-ħabs u ssir promozzjoni favur ir-riabilitazzjoni u l-integrazzjoni mill-ġdid, inkluż b'mod partikolari l-gwida dwar l-iżvilupp ta' approċċi b'diversi aġenziji u għodod ta' intervent aktar speċifiċi, bħalma huma l-valutazzjonijiet tar-riskju. Id-dokument tar-RAN dwar "Dealing with radicalisation in a prison and probation context" (It-trattament tar-radikalizzazzjoni fil-kuntest tal-ħabs u tal-probazzjoni) jiġbor l-ewwel tagħlimiet meħuda, rakkomandazzjonijiet u jidentifika xi sfidi, filwaqt li jkopri aspetti bħall-iżvilupp ta' koperazzjoni bejn diversi aġenziji, il-valutazzjonijiet tar-riskju, il-ġestjoni tar-riskji inkluż il-kundizzjonijiet fil-ħabs u l-opzjonijiet tar-reġim u l-programmi tal-integrazzjoni mill-ġdid[22].

Azzjonijiet ewlenin:

- ✓ *Permezz taċ-Ċentru ta' Eċċellenza tar-RAN jinqasmu l-aqwa prattiki u jissawru rakkomandazzjonijiet ta' politika fuq il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni għall-prattikanti primarji (inkluż għall-imħallfin u l-prosekuturi, meta dan ikun jixraq), li jkunu jkopru s-settur tal-ħabs u tal-probazzjoni.*
- ✓ *Appoġġ finanzjarju li lill-Istati Membri jgħinhom jiżviluppaw għodod għall-valutazzjonijiet tar-riskju.*
- ✓ *Appoġġ għall-iżvilupp ta' programmi edukattivi u tat-taħriġ fil-ħabs (inkluż it-taħriġ vokazzjonali) biex il-ħabsin isibuha inqas diffiċli biex jerġgħu jintegraw fis-soċjetà.*
- ✓ *Appoġġ għall-iżvilupp ta' programmi ta' riabilitazzjoni għall-ħabsin mill-Istati Membri u l-iskambju tal-aqwa prattiki u politiki fil-qasam tal-eżekuzzjoni tas-sanzjonijiet penali.*
- ✓ *Il-promozzjoni tal-kondiviżjoni tal-informazzjoni fil-Eurojust minn prosekuturi speċjalizzati.*

---

[22] http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-news/docs/ran_p_and_p_practitioners_working_paper_en.pdf.

4. Nippromwovu l-edukazzjoni inklużiva u l-valuri komuni tal-UE

Għaż-żmien fit-tul, l-edukazzjoni ta' kwalità għolja mill-istadju preskolastiku 'il quddiem tibqa' l-aħjar garanzija kontra l-esklużjoni soċjali, li għal xi wħud jaf tkun fattur tar-radikalizzazzjoni. Madankollu, l-opportunitajiet u l-eżiti xorta jibqgħu jiddeterminawhom il-kuntesti soċjoekonomiku tat-tfal. Minn fost iż-żgħażagħ Ewropej, 11% jħallu l-iskola kmieni u jidħlu fis-suq tax-xogħol bi żvantaġġ li jkun diffiċli ferm biex jixxejjen fil-ġejjieni tagħhom[23]. Għaldaqstant fost il-miżuri preventivi kritiċi jridu jiġu indirizzati dawn il-kwistjonijiet, u ż-żgħażagħ jingħataw il-valuri komuni tal-UE u jitħallew jagħmlu għażliet infurmati.

Fis-17 ta' Marzu 2015, il-Ministri tal-Edukazzjoni u l-Kummissjoni Ewropea adottaw *Declaration on Promoting citizenship and the common values of freedom, tolerance and non-discrimination through education*[24] (Dikjarazzjoni dwar il-promozzjoni taċ-ċittadinanza u l-valuri komuni tal-libertà, it-tolleranza u n-nondiskriminazzjoni permezz tal-edukazzjoni), li tiddefinixxi l-għanijiet komuni għall-Istati Membri u titlob li jittieħdu azzjonijiet ta' appoġġ fil-livell tal-UE. Fuq din il-bażi, il-Kummissjoni diġà mmobilizzat l-istrumenti politiċi u finanzjarji tagħha u se tadotta aktar passi konkreti biex tappoġġa lill-Istati Membri f'ħidmiethom.

- *Qafas imsaħħaħ għall-appoġġ tal-politika u l-koperazzjoni*

Filwaqt li l-Istati Membri huma responsabbli għas-sistemi tagħhom tal-edukazzjoni u t-taħriġ, bil-politika l-UE tista' tappoġġa l-azzjoni nazzjonali u tgħinhom jindirizzaw sfidi komuni, b'mod partikolari fil-qafas ta' koperazzjoni ET2020[25]. Il-Kummissjoni se tipproponi abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill għall-promozzjoni ta' politiki effettivi u l-aqwa prattiki, mirfuda b'opportunitajiet ta' finanzjament, biex b'hekk jitħaddem approċċ aktar ikkoordinat fl-UE kollha. Din ir-Rakkomandazzjoni se tagħti gwida konkreta lil min ifassal il-politika biex tgħinu jieħu l-passi meħtieġa biex jintlaħqu l-għanijiet nazzjonali u lokali tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi. Mill-esperjenza b'oqfsa bħall-qafas tat-tluq bikri mill-iskola[26] tgħallimna li dan l-approċċ jiġġenera riżultati malajr u effettivi.

- *Il-finanzjament tal-UE nużawh bl-aqwa mod*

L-Erasmus+ jiffinanzja proġetti ta' koperazzjoni tranżnazzjonali u appoġġ politiku[27]. Biss biss, fl-2014 dan iffinanzja aktar minn 1700 proġett fis-setturi tal-edukazzjoni, tat-taħriġ, taż-żgħażagħ u tal-isport. Mill-2016 qed tingħata prijorità lil azzjonijiet u proġetti li jrawmu l-inklużjoni u jippromwovu l-valuri fundamentali, li jkunu jirriflettu l-għanijiet tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi. Minħabba f'hekk, issa hemm EUR 400 miljun disponibbli biex jinħolqu politiki u proġetti ġodda li jappoġġaw dawn il-prijoritajiet, u se jintefqu EUR 13-il miljun fuq l-għajnuna biex jixterdu u joktru l-inizjattivi taċ-ċittadini.

---

[23] F'dan il-kapitlu, iċ-ċifri ttieħdu mill-Monitoraġġ tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ tal-2015.

[24] Id-Dikjarazzjoni ta' Pariġi, http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf

[25] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill tat-12 ta' Mejju 2009 dwar Qafas strateġiku għall-koperazzjoni Ewropea fl-edukazzjoni u t-taħriġ ("ET2020"), https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/107622.pdf

[26] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-28 ta' Ġunju 2011 dwar linji politiċi biex jitnaqqas it-tluq bikri mill-iskejjel.

[27] Mill-inqas 28% u 4,2% rispettivament tal-baġit kollu, jiġifieri EUR 14,7 biljun għall-perjodu 2014-2020.

- *Appoġġ lill-edukaturi u lill-istituzzjonijiet edukattivi*

L-iskejjel jaqdu rwol importanti fit-trawwim tal-inklużjoni u, billi jinsabu fil-qalba nett tal-komunitajiet, dawn jaħdmu mill-qrib mal-ġenituri u mal-assoċjazzjonijiet lokali. Il-kuntatti regolari mar-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili u ma' mudelli ta' mġiba jistgħu jgħinu billi jimmotivaw liż-żgħażagħ u jbegħduhom mill-marġini tas-soċjetà. Dawn it-tipi ta' netwerks diġà jeżistu fi Stati Membri[28], u għandom jikbru fil-livell Ewropew ħalli tintlaħaq massa kritika ta' żgħażagħ. Għalhekk il-Kummissjoni se twaqqaf netwerk biex il-partijiet konċernati jkunu jistgħu jistiednu persuni minn kuntesti varji, bħalma huma l-imprendituri, l-artisti, l-isportivi, u meta jkun xieraq lil persuni li kienu ġew radikalizzati, biex dawn iżuru l-iskejjel, l-inizjattivi taż-żgħażagħ, il-klabbs sportivi u l-ħabsijiet biex jaqsmu l-esperjenzi tagħhom[29].

L-għalliema huma partikolarment importanti. Dawn jinsabu f'pożizzjoni tajba biex jagħrfu sinjali bikrija tar-radikalizzazzjoni fit-tfal u jgħinuhom jindirizzawhom. B'mod aktar ġenerali, l-għalliema għandhom jitħarrġu biex jindirizzaw id-diversità fil-klassi u jgħaddu l-valuri komuni lill-istudenti. Billi l-għalliema f'ħafna Stati Membri għandhom quddiemhom sfidi simili, it-tagħlim bejn il-pari u l-iskambji diretti fil-livell tal-UE jistgħu jgħinu biex jiġu identifikati l-aqwa prattiki. L-UE se tibqa' tappoġġa dawn l-iskambji permezz tal-eTwinning, pjattaforma fuq l-internet li tgħaqqad lill-għalliema u lill-klassijiet tal-iskola madwar l-Ewropa[30] u fi ħdan il-grupp ta' ħidma tar-RAN għall-edukazzjoni. Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni se taħdem mill-qrib mal-Kunsill tal-Ewropa u mal-UNESCO biex timplimenta aħjar l-istrumenti eżistenti mfassla biex iwieżnu lill-għalliema[31].

Anki l-istudenti u l-persunal tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni ogħla għandhom rwol importanti. Il-Kummissjoni tħeġġeġ lill-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni ogħla biex jingħaqdu mal-komunitajiet lokali u jilqgħu l-isforzi tal-istudenti biex dan iseħħ, billi pereżempju l-istudenti jingħataw krediti għall-volontarjat jew moduli oħrajn tat-tagħlim.

Azzjonijiet ewlenin:

✓ *Issir proposta għal Rakkomandazzjoni tal-Kunsill biex tissaħħaħ l-inklużjoni soċjali u ssir promozzjoni tal-valuri fundamentali tal-Ewropa permezz tal-edukazzjoni u t-tagħlim mhux formali.*

✓ *Fl-2016 ikun hemm aktar minn EUR 400 miljun disponibbi permezz tal-Erasmus+ għal sħubiji tranżnazzjonali biex jinħolqu approċċi ta' politika u prattiki innovattivi fil-livell lokali, filwaqt li tingħata prijorità lill-inklużjoni soċjali, il-promozzjoni tal-valuri komuni u l-fehim interkulturali. Fl-2016, il-programm Erasmus+ se jżid l-azzjonijiet żviluppati fil-livell lokali b'pakkett apposta ta' EUR 13-il miljun.*

✓ *Jitwaqqaf netwerk biex jeħfiefu l-kuntatti diretti ma' mudelli pożittivi ta' mġiba fl-iskejjel, fost iż-żgħażagħ, fil-klabbs sportivi u fil-ħabsijiet.*

---

[28] Ngħidu aħna r-Réserve Citoyenne fi France, http://www.lareservecitoyenne.fr/.

[29] Dan in-netwerk iffinanzjat bl-Erasmus+ se jitnieda bħala proġett pilota b'enfasi fuq ir-radikalizzazzjoni vjolenti f'żoni żvantaġġati u f'xi Stati Membri.

[30] Bħalissa l-pjattaforma eTwinning tilħaq madwar 300,000 għalliem u 406 proġetti b'kollox, u b'hekk hija l-akbar netwerk tal-għalliema fid-dinja u diġà qed toffri firxa wiesgħa ta' korsijiet f'kull qasam tal-edukazzjoni, inkluż dwar iċ-ċittadinanza u d-djalogu interkulturali.

[31] Il-Qafas ta' Kompetenza dwar iċ-Ċittadinanza Demokratika li se jitnieda f'April u l-programm "Ngħallmu kwistjonijiet kontroversjali", kif ukoll il-gwida pedagoġika tal-UNESCO dwar l-Edukazzjoni fuq iċ-Ċittadinanza Globali.

- ✓ *Issir promozzjoni biex l-istudenti jingħataw krediti għall-volontarjat u biex bl-Erasmus+ jinħolqu kurrikuli li jżewġu l-kontenut akkademiku mal-involviment ċiviku.*

5. Nippromwovu soċjetà inklużiva, miftuħa u reżiljenti u l-kuntatt maż-żgħażagħ

L-UE tinsab fost is-soċjetajiet fejn jisseddqu l-pluraliżmu, in-nondiskriminazzjoni, it-tolleranza, il-ġustizzja, is-solidarjetà u l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel[32]. Il-ġlieda kontra l-esklużjoni soċjali u d-diskriminazzjoni, u l-promozzjoni tal-ġustizzja u l-protezzjoni soċjali huma għanijiet tal-UE fuq il-merti tagħhom[33]. Dawn is-soċjetajiet għandhom ikunu aktar reżiljenti għat-theddidiet tal-estremiżmu vjolenti.

Il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, inkluża dik ibbażata fuq ir-reliġjon jew it-twemmin, ir-razza jew l-oriġini etnika, il-ġlieda kontra l-mibegħda u l-istigmatizzazzjoni tal-komunitajiet, u l-ġlieda kontra r-reati ta' mibegħda u forom serji ta' diskors ta' mibegħda huma lkoll elementi ewlenin f'dan ir-rigward. L-Istati Membri għandhom jinfurzaw il-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-ġlieda kontra r-razziżmu u l-ksenofobija u d-diskriminazzjoni bbażata fuq ir-reliġjon jew it-twemmin, u issa hemm bżonn li jsir ftehim fuq il-proposta tal-Kummissjoni ħalli jitlesta l-qafas kontra d-diskriminazzjoni abbażi tar-reliġjon, fost l-oħrajn[34]. Id-djalogu interkulturali u interreliġjuż fost il-komunitajiet għandu importanza partikolari. Hemm bżonn li l-mexxejja tal-komunità u s-soċjetà ċivili jingħataw l-appoġġ biex jitrawwmu l-iskambji u l-proġetti konġunti bejn komunitajiet varji. Fl-2016, il-Kummissjoni Ewropea allokat EUR 4,5 miljun għal proġetti li joħolqu fehim aħjar fost il-komunitajiet, inklużi l-komunitajiet reliġjużi, biex jiġu evitati u miġġielda r-razziżmu u l-ksenofobija permezz ta' attivitajiet interreliġjużi u interkulturali.

Il-politiki soċjali u tal-impjiegi tal-UE jimmiraw li jeqirdu l-faqar u jippromwovu swieq tax-xogħol u soċjetajiet inklużivi. Ix-xogħol hu wieħed mill-aħjar modi li jindirizza l-esklużjoni soċjali. Waħda mill-isfidi li għandhom l-Istati Membri hi li jnaqqsu l-għadd ta' żgħażagħ li mhumiex fl-Impjieg, fl-Edukazzjoni jew fit-Taħriġ (in-NEETs). L-UE tista' tgħin bil-gwida politika mogħtija permezz tal-istrumenti, bħall-Garanzija għaż-Żgħażagħ u l-Inizjattiva favur l-Impjieg taż-Żgħażagħ, ir-Rakkomandazzjoni dwar il-Qgħad fit-Tul, u l-Aġenda tal-Ħiliet li ġiet adottata dan l-aħħar[35]. Barra minn hekk, id-Direttiva 2000/78/KE[36] dwar l-ugwaljanza fit-trattament fl-impjieg u fix-xogħol, tgħin fil-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, inkluż billi żżid l-għarfien dwar id-diskriminazzjoni fost il-partijiet konċernati, is-soċjetà ċivili u s-sħab soċjali.

Minbarra dan, il-Fond Soċjali Ewropew jappoġġa skemi nazzjonali u proġetti lokali żgħar. Mill-2014 sal-2020, EUR 25,6 biljun se jmorru direttament biex titrawwem l-inklużjoni soċjali tal-gruppi żvantaġġati, pereżempju bi programmi tat-taħriġ u skemi tal-appoġġ soċjali mfassla apposta. Barra minn hekk se jintużaw aktar minn EUR 8 biljun biex jindirizzaw it-tluq bikri mill-iskola u jiżdied l-aċċess għal edukazzjoni ta' kwalità għal kulħadd, bħal ngħidu

---

[32] L-Artikolu 2 tat-TUE.
[33] L-Artikolu 3 tat-TUE.
[34] Proposta għal Direttiva tal-Kunsill dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mir-reliġjon jew it-twemmin, id-diżabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali, COM(2008) 426 finali.
[35] Aġenda Ġdida tal-Ħiliet għall-Ewropa: Naħdmu flimkien biex jissaħħu l-kapital uman u l-impjegabbiltà u l-kompetittività (COM(2016) 381).
[36] Id-Direttiva 2000/78/KE tas-27 ta' Novembru 2000 li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjieg u fix-xogħol.

aħna billi l-kurrikuli tal-iskejjel, il-korsijiet li jħarrġu lill-għalliema u l-appoġġ individwali jiġu adattati għall-istudenti żvantaġġati. Il-Fond Soċjali Ewropew hu mistenni jilħaq 2,5 miljun persuna żvantaġġata, fosthom 1,3 miljun persuna li huma qiegħda jew inattivi. Barra minn hekk, il-Programm tal-Unjoni Ewropea għall-Impjiegi u l-Innovazzjoni Soċjali (l-EaSI) jista' jiffinanzja proġetti innovattivi fil-prattika biex irawwem l-inklużjoni soċjali.

Il-ħidma fil-qasam taż-żgħażagħ tilħaq bil-qawwa liż-żgħażagħ, l-aktar lil dawk żvantaġġati, u tgħinhom isiru ċittadini impenjati u 'l bogħod mill-marġinalizzazzjoni u l-vulnerabbiltà għall-fehmiet estremisti. L-ingaġġ ta' persuni biex jaħdmu maż-żgħażagħ hu pass importanti bħala parti minn kollaborazzjoni usa' mal-atturi kollha rilevanti, inkluż mal-istituzzjonijiet edukattivi, l-organizzazzjonijiet komunitarji, l-impjegaturi u l-aktar persuni qrib iż-żgħażagħ: il-famliji tagħhom u ħbiebhom. Għal dan il-għan u b'koperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, il-Kummissjoni se toħloq ġabra ta' għodod speċifiċi tal-aqwa prattiki għall-edukaturi taż-żgħażagħ u dawk li jaħdmu maż-żgħażagħ. Din se tiġbor eżempji fuq kif wieħed jista' jgħin liż-żgħażagħ iżidu r-reżiljenza demokratika tagħhom, isiru litterati fil-midja u jaħsbu b'mod kritiku, fuq kif wieħed jista' jgħallem liż-żgħażagħ isolvu l-kunflitti u jirrispettaw il-fehmiet ta' ħaddieħor u fuq kif wieħed jagħraf u jirreaġixxi għal sinjali bikrija tar-radikalizzazzjoni. Sabiex jissaħħaħ l-impatt tal-ħidma fost iż-żgħażagħ fil-prattika, il-Kummissjoni se ssaħħaħ ukoll is-Servizz Volontarju Ewropew billi żżidlu l-baġit[37] u tagħti prijorità lill-proġetti li jippromwovu l-valuri fundamentali u jersqu lejn in-nies u l-komunitajiet żvantaġġati.

Azzjonijiet ewlenin:

- ✓ *Tissokta l-ħidma mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill għall-adozzjoni tad-Direttiva kontra d-diskriminazzjoni.*
- ✓ *Titrawwem l-inklużjoni soċjali tal-gruppi żvantaġġati permezz ta' miżuri ta' politika u l-Fond Soċjali Ewropew u l-Programm għall-Impjiegi u l-Innovazzjoni Soċjali.*
- ✓ *Jiżdied l-appoġġ lill-organizzazzjonijiet taż-żgħażagħ u lil dawk li jaħdmu maż-żgħażagħ, b'mod partikolari bl-iżvilupp tal-għodod.*
- ✓ *Jissaħħaħ is-Servizz Volontarju Ewropew.*

6. Id-dimensjoni tas-sigurtà fit-trattament tar-radikalizzazzjoni

Il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni għandhom dimensjoni qawwija tas-sigurtà, bħalma tenfasizza l-Komunikazzjoni riċenti "Azzjoni fuq l-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà biex jiġi miġġieled it-terroriżmu u titwitta t-triq lejn Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina". L-Istati Membri jistgħu jieħdu miżuri tas-sigurtà biex jevitaw li ż-żgħażagħ jitilqu lejn iż-żoni tal-konflitt u jingħaqdu mal-gruppi terroristiċi. Fost dawn il-miżuri hemm il-projbizzjonjiet fuq l-ivvjaġġar, u l-kriminalizzazzjoni tal-ivvjaġġar lejn pajjiż terz għal finijiet terroristiċi, iżda anki miżuri li bihom il-familji u l-ħbieb jistgħu jitolbu l-għajnuna tal-awtoritajiet pubbliċi, bħal hotlines. Barra minn hekk, il-predikaturi estremisti u dawk li jxerrdu l-propaganda terroristika jew dawk li jirreklutaw individwi vulnerabbli jaf jiffaċċjaw akkużi kriminali. L-Istati Membri jistgħu joħorġu projbizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar biex jevitaw li l-predikaturi estremisti jidħlu fl-UE, u jistgħu jintervjenu kontra t-tixrid ta' messaġġi estremisti

[37] Hu ppjanat li l-baġit (ta' EUR 65 miljun fl-2016) jiżdied bi 15% kull sena bejn l-2017 u l-2020.

permezz ta' miżuri amministrattivi. Dawn il-miżuri huma meħtieġa biex jikkumplimentaw il-miżuri li jsaħħu r-reżiljenza kontra r-radikalizzazzjoni.

F'dan ir-rigward hu tassew importanti li tinqasam l-informazzjoni. Fejn jidħlu l-ġestjoni tal-fruntieri tal-UE, il-migrazzjoni, u l-koperazzjoni fis-sigurtà, hemm bżonn li l-oqfsa u l-istrumenti tal-informazzjoni jitwaħħdu, jissaħħu u jitħaddmu bis-sħiħ[38] ħalli jevitaw b'mod effettiv li ċ-ċittadini tal-UE jivvjaġġaw lejn iż-żoni tal-kunflitt għal finijiet terroristiċi u ħalli jaqbdu lil dawk li joħolqu riskju malli jirritornaw lura. Hemm bżonn li dawn u oqfsa u għodod oħrajn jintużaw għall-iskambju tal-informazzjoni fuq dawk suspettati bir-radikalizzazzjoni biex teħfief il-ħidma tal-awtoritajiet rilevanti bejn il-fruntieri meta jiġu biex jieħdu l-miżuri xierqa kontra l-persuni li jirrappreżentaw riskju għoli tas-sigurtà.

F'dan ir-rigward, is-Sistema tal-Informazzjoni tax-Schengen (is-SIS) għandha importanza partikolari. Twissija fis-SIS tista' ġġib magħha bosta azzjonijiet skont il-valutazzjoni u l-intenzjoni tal-Istat Membru li għamilha, jiġifieri persuna jaf tiġi arrestata, titqiegħed fi protezzjoni jew tkun soġġetta għal kontrolli diskreti jew speċifiċi. Is-SIS kienet siewja wkoll biex ikun evitat l-ivvjaġġar tat-terroristi u biex jinqabdu r-rotot tal-ivvjaġġar ta' persuni suspettati bit-terroriżmu. Fil-kuntest tal-ġellieda terroristi barranin, il-Kummissjoni ħeġġet lill-Istati Membri biex jindikaw li t-twissija għandha x'taqsam ma' "attività relatata mat-terroriżmu" mingħajr ma jillimitawha biss għall-ġellieda terroristi barranin jew għall-attivitajiet kriminali. Għalhekk din is-sistema tista' tintuża wkoll għal twissijiet fuq persuni radikalizzati biex iwettqu atti tat-terroriżmu.

Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom iżidu l-isforzi tagħhom għall-kondiviżjoni u għall-iskambju tal-informazzjoni xierqa mal-Europol. Iċ-Ċentru Ewropew għall-Ġlieda Kontra t-Terroriżmu (ECTC) li twaqqaf dan l-aħħar fil-Europol għandu l-għan li jsir ċentru ewlieni tal-informazzjoni fil-ġlieda kontra t-terroriżmu fl-UE, inkluż fejn jidħlu r-riskji tar-radikalizzazzjoni.

Barra minn hekk, is-Sistema tal-Informazzjoni tal-Europol (l-EIS) tista' sservi ta' repożitorju ċentrali għad-dejta fuq l-infurzar tal-liġi, li jkun fih il-lista konsolidata ta' kull Ġellied Terrorista Barrani magħruf jew suspettat. L-Istati Membri għad jonqoshom iżidu l-isforzi tagħhom b'mod sinifikanti ħalli lill-Europol jipprovdulha d-dejta meħtieġa fuq il-Ġellieda Terroristi Barranin.

Azzjonijiet ewlenin:

- ✓ *Sa tmiem l-2016, il-Kummissjoni tipproponi reviżjoni tas-Sistema tal-Informazzjoni tax-Schengen ħalli tkompli ttejjeb il-valur miżjud tagħha għall-finijiet ta' infurzar tal-liġi u ġlieda kontra t-terroriżmu.*
- ✓ *L-Istati Membri għandhom jiskambjaw proattivament kull informazzjoni rilevanti mal-Istati Membri l-oħra, u mal-Europol meta jkun xeraq, fuq ħabsin meħlusa u suspettati bir-radikalizzazzjoni jew fuq individwi radikali magħrufa, ħalli jkun żgurat li ssir sorveljanza mill-qrib ta' dawk li jirrappreżentaw riskju għoli.*

[38] Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' April dwar Sistemi tal-Informazzjoni aktar b'Saħħithom u aktar Intelliġenti għall-Fruntieri u għas-Sigurtà, COM(2016) 205.

7. Id-dimensjoni internazzjonali: nindirizzaw ir-radikalizzazzjoni vjolenti lil hinn mill-fruntieri tal-UE

Bħall-Istati Membri tal-UE, anki l-pajjiżi terzi jiffaċċjaw l-isfidi biex jilqgħu għat-theddid tas-sigurtà li toħloq ir-radikalizzazzjoni, biex jindirizzaw il-kawżi ewlenin tagħha u biex jibnu soċjetajiet reżiljenti u koeżivi. L-UE taħdem b'mod attiv man-Nazzjonijiet Uniti, mal-Kunsill tal-Ewropa u mal-OSCE fl-isforzi tagħhom biex jitħabtu kontra l-estremiżmu vjolenti, pereżempju b'appoġġ kontinwu permezz tal-inizjattivi tal-Forum Globali Kontra t-Terroriżmu (il-GCTF)[39].

Fix-xena internazzjonali, l-azzjoni tal-UE ssegwi żewġ approċċi kumplimentari. L-UE se tassisti lill-pajjiżi terzi billi l-ewwel nett tappoġġa l-infurzar tal-liġi u r-risponsi konformi mad-drittijiet tal-bniedem li jkollhom il-għan li jimpedixxu lil individwi radikalizzati milli jwettqu atti terroristiċi. It-tieni nett, u fuq kollox, l-UE se tintensifika l-impenn fl-azzjoni preventiva, ħalli tindirizza l-kawżi ewlenin ta' ċertu forom ta' radikalizzazzjoni li jwasslu għall-estremiżmu vjolenti.

- *Jissaħħu l-kapaċitajiet tas-sigurtà tal-pajjiżi sħab*

Meta possibbli, l-appoġġ tal-UE hu inkwadrat f'riformi usa' li jkunu mmirati biex isaħħu l-kapaċitajiet tas-sigurtà tal-pajjiżi sħab, għax il-kriminalità organizzata, il-kuntrabandu, it-traffikar illegali u l-ġestjoni dgħajfa tal-fruntieri wrew rabtiet mar-radikalizzazzjoni vjolenti. L-UE u l-Istati Membri tagħha jridu jitgħammru aħjar biex jikkoperaw mal-aġenziji tal-infurzar tal-liġi fil-pajjiżi terzi. Għal dan il-għan, l-UE se tkompli twessa' l-għarfien espert u torqom it-tagħrif fuq is-sitwazzjoni fil-pajjiżi li jippreżentaw l-ogħla riskju. Pereżempju se jingħata appoġġ lil pajjiżi fil-Lvant Nofsani u fl-Afrika ta' Fuq biex jitwaqqfu sistemi effikaċi tal-ġustizzja kriminali ħalli jikkoperaw fil-livell reġjonali u internazzjonali fil-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni.

L-UE qed taħdem ma' pajjiżi bi djalogi kontra t-terroriżmu u bi djalogi mmirati u aġġornati dwar is-sigurtà biex ikunu jistgħu jinħolqu pakketti u pjanijiet direzzjonali kontra t-terroriżmu. Ir-rieżami tal-Politika Ewropea tal-Viċinat jindirizza diversi aspetti fejn tidħol il-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni, billi jagħti prijorità liż-żgħażagħ, lill-edukazzjoni u lill-iżvilupp soċjoekonomiku. S'issa diġà sar progress tanġibbli mat-Tuneżija, mal-Ġordan u mal-Libanu. U se jinbdew aktar azzjonijiet li jindirizzaw l-estremiżmu vjolenti ħalli jiġi implimentat il-Pjan ta' Azzjoni Reġjonali tal-UE għas-Saħel. Fil-Pakistan u fix-Xlokk tal-Asja qed isiru bosta attivitajiet speċifiċi biex tiġi miġġielda r-radikalizzazzjoni. Fil-Qarn tal-Afrika qed isir xogħol simili, u l-appoġġ tal-UE se jkun estiż malli jintemmu b'suċċess diversi proġetti pilota fir-reġjun.

- *Appoġġ lill-pajjiżi terzi biex jindirizzaw il-fatturi sottostanti tar-radikalizzazzjoni*

Il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-estremiżmu vjolenti saru element importanti tal-attivitajiet esterni tal-UE kontra t-terroriżmu u ġew integrati fil-politika tal-iżvilupp li tnaqqas id-distakk bejn is-sigurtà u l-iżvilupp. Il-pakkett iffinanzjat mill-UE għal attivitajiet ta' STRIVE ("It-Tisħiħ tar-Reżiljenza għall-Vjolenza u l-Estremiżmu")[40] ħejja t-triq biex seta' jinħoloq numru dejjem akbar ta' inizjattivi mmirati biex jidentifikaw il-fatturi li jwasslu għall-estremiżmu fiż-

[39] L-aktar permezz ta' Hedayah u l-Fond Globali għall-Involviment u għar-Reżiljenza tal-Komunità (il-GCERF).
[40] https://ec.europa.eu/europeaid/strive-development-strengthening-resilience-violence-and-extremism_en.

żgħażagħ, biex in-nisa jingħataw is-setgħa, biex jiġi promoss id-djalogu komunitarju, biex jissaħħu l-atturi lokali jew biex jitjiebu l-kapaċitajiet tal-midja u tal-edukazzjoni fil-ġlieda kontra ideoloġiji radikali.

L-appoġġ finanzjarju lis-soċjetà ċivili se jinkludi d-dimensjoni kontra r-radikalizzazzjoni, kif jispeċifika r-rieżami tal-2015 tal-Politika Ewropea tal-Viċinat[41]. L-UE se tkompli tinteraġixxi mas-soċjetà ċivili, mal-prattikanti u mal-akkademiċi, inkluż fil-pajjiżi sħab, biex tifhem fid-dettall il-fatturi u tidentifika risponsi effettivi. Meta jkun possibbli, l-esperjenza u l-għarfien espert miksubin bir-RAN se jiġu mmobilizzati lil hinn mill-fruntieri tal-UE, fil-pajjiżi terzi bi prijorità, b'mod speċjali fit-Turkija, fir-reġjun tal-Lvant Nofsani u tal-Afrika ta' Fuq u fil-Balkani tal-Punent, diment li jiġu ssodisfati ċertu rekwiżiti.

L-UE qed toffri narrattiva aktar pożittiva permezz ta' komunikazzjoni mmirata għal udjenzi żgħażagħ li jaf ikunu iżjed vulnerabbli għar-radikalizzazzjoni. Fost il-bosta attivitajiet kontinwi, hemm Task Force dwar il-Komunikazzjoni Strateġika li taħdem ma' Delegazzjonijiet tal-UE fil-pajjiżi Għarab u mal-Koalizzjoni Globali Kontra l-ISIL biex jagħrfu valuri komuni u jiżviluppaw azzjonijiet konkreti. Pereżempju, l-UE tikkofinanzja proġett fit-Tuneżija biex tiżdied l-inklużjoni finanzjarja fost il-komunitajiet vulnerabbli permezz ta' mikrokrediti. Il-Kummissjoni tiffinanzja proġett ta' EUR 3 miljun għat-Tuneżija, għall-Marokk u għal-Libanu biex tgħinhom isawru r-reżiljenza tal-komunità b'ħidma mas-soċjetà ċivili u bit-tisħiħ tal-vuċijiet permezz ta' komunikazzjoni strateġika.

L-UE se tħeġġeġ il-kuntatti diretti tan-nies man-nies. Din se twessa' aktar il-pjattaforma eTwinning biex tilħaq lil ċertu pajjiżi magħżula tal-Viċinat Ewropew, l-aktar lil dawk li qed jiffaċċjaw il-problemi tar-radikalizzazzjoni vjolenti u fejn hemm bżonn l-aktar id-djalogu interkulturali[42]. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tniedi proġett tal-Erasmus+ biex tgħaqqad lill-istudenti u lil żgħażagħ oħrajn mill-UE u minn pajjiżi terzi. Dawn l-iskambji virtwali moderati se jgħinu liż-żgħażagħ jiżviluppaw fehim u rispett reċiproku u jtejbu wkoll il-ħiliet interkulturali li l-impjegaturi jfittxu.

Azzjonijiet ewlenin:

- ✓ *Appoġġ lill-organizzazzjonijiet internazzjonali fil-ħidma tagħhom biex jiġġieldu l-estremiżmu vjolenti.*
- ✓ *Inizjattivi addizzjonali biex l-istrumenti finanzjarji esterni tal-UE jiffokaw fuq il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni vjolenti.*
- ✓ *Jissokta l-appoġġ għall-inizjattivi tal-Forum Globali Kontra t-Terroriżmu (il-GCTF) li jaħdmu fuq il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-estremiżmu vjolenti.*
- ✓ *In-netwerks tal-eTwinning Plus jinfirxu aktar biex jilħqu lil ċertu pajjiżi magħżula tal-viċinat tal-UE.*
- ✓ *Jitnieda proġett ta' fattibilità għall-Iskambji Virtwali tal-Erasmus+ biex issir promozzjoni fuq l-internet tal-impenn taż-żgħażagħ bil-għan li sal-2019 dan jilħaq il-200,000 żagħżugħ u żagħżugħa.*

---

[41] L-UE tat appoġġ ġmielu lill-miżuri kontra t-terroriżmu b'bosta strumenti, l-aktar permezz tal-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi (l-IcSP), l-Istrument Ewropew tal-Viċinat (l-ENI) u permezz ta' żvilupp usa'.

[42] In-netwerk eTwinning diġà hu attiv fi wħud mill-pajjiżi terzi, fosthom fit-Tuneżija, fejn kważi 300 għalliem u 85 skola huma rreġistrati f'din il-pjattaforma online.

Konklużjoni

Ir-radikalizzazzjoni vjolenti hi sfida dejjem aktar kumplessa u li tevolvi, u din teħtieġ risponsi ġodda u li jvarjaw ħafna: mit-tħassib immedjat dwar is-sigurtà sat-trattament tal-fatturi sottostanti. Bħalma tindika l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-twettiq tal-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà, "*il-prijorità assoluta għandha tkun li ma titħalliex issir ir-radikalizzazzjoni ta' aktar nies u li jiġi żgurat li dawk diġà radikalizzati jidħlu fi programmi ta' deradikalizzazzjoni u jitwaqqfu milli jxerrdu l-propaganda terroristika u d-diskors ta' mibegħda*". L-Istati Membri jinsabu fuq quddiem nett fejn jidħlu l-korpi ġudizzjarji u tas-sigurtà tagħhom, l-għalliema, il-ħaddiema soċjali u s-soċjetà ċivili. L-UE tista' tkun spalla jekk timmobilizza l-politiki tagħha, il-kapaċità tal-koordinazzjoni tagħha u l-istrumenti finanzjarji tagħha, u jekk tassisti l-azzjonijiet nazzjonali u tipprovdi valur miżjud reali fil-prattika u fil-limiti tal-kompetenzi tagħha.

Din il-Komunikazzjoni tistabbilixxi azzjonijiet konkreti li jappoġġaw lill-Istati Membri biex jieħdu inizjattivi u jniedu politiki li jgħinuna nipprevenu u nindirizzaw ir-radikalizzazzjoni u l-estremiżmu vjolenti fl-UE u f'pajjiżi terzi. Lill-Istati Membri, il-Kummissjoni tħeġġiġhom jużaw il-bosta miżuri ta' appoġġ u d-diversi għodod ta' koperazzjoni li hemm fil-livell tal-UE biex jappoġġaw ħidmiethom. Fl-aħħar mill-aħħar, l-isfida tista' tingħeleb b'mod effettiv biss jekk isir sforz konġunt mill-partijiet konċernati kollha fil-livell nazzjonali, tal-UE u internazzjonali.

Il-Kummissjoni tistieden lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex japprovaw din il-Komunikazzjoni, bil-ħsieb li jitwettqu l-azzjonijiet proposti, id f'id mill-qrib mal-atturi rilevanti kollha.